

НА ПОВОРОТІ.

Останні два роки були роками революційного відливу.

Революційна хвиля, що прокотилася на Заході в перші роки після світової війни, не збила західну буржуазію з ніг. За активною допомогою соціал-угодівців її пошастило шляхом тимчасових подачок зблизити з пантелику широку робітничу масу і знехотіти її революційний натиск.

Впоравшись з першим прибоєм революційної буржуазії, перейшла від політики подачок — в наступ, відбираючи не лише те, що вона дала робітництву під час війни і після війни — але й те, що десятиліття років упертої жорстокої боротьби робітництва західних країн завойовувало до війни.

Заробітна плата стала нижче за довоєнну. Встановлені після війни в більшості капіталістичних країн законодавчим порядком осмидесятирічний робочий день — став фікцією. Обов'язкова надурочна праця, незаробовані підготовки до праці — обернули його в 10 і навіть 11 годинний. Були зроблені замах на найменше право робітництва організуватися в профспілки.

Вищим проявом переможного наступу капіталу на Заході було встановлення фашистської диктатури в Італії і буйний розвиток фашизму в інших капіталістичних країнах. Тут панувало білий терор. Все що лишилося буржуазії інших капіталістичних країн ставило собі за мету, фашизм в Італії здійснив і перевів в життя.

Встановлення диктатури фашизму — це кульмінаційний пункт, що його взагалі міг досягти переможний наступ капіталу, в останній старечій передсмертній періоді капіталізму, в якому ми живемо.

Фашизм — це передсмертна корча капіталістичного укладу. І саме успіхами і поразками фашизму вимірюється зараз температура капіталізму, що на смертному ліжку бореться зі смертю.

Як успіхи фашизму означали успіхи наступу капіталу і відливу революційної хвилі, так поразки фашизму означають наростання революційних настроїв в широких масах робітництва і поразку капіталу.

В цьому відношенні ми безумовно на повороті.

Фашистська диктатура в Італії дала примітний крен. Внутрішні суперечності, що розвивають фашистські лави на

бирають чим далі більшої сили. Роспад іде не лише по лінії: пролетаріат — буржуазія, але й в самих буржуазних масах фашистів по лінії протилежних інтересів аграрної і промислової буржуазії, великої буржуазії в цілому і дрібної, що складає ядро фашистських бойових загонів.

Завдя Муссоліні про безпідставність орієнтації фашизму на "конституціоналізм" і створення коаліційного уряду досить виразно відбиває розбрат в буржуазному таборі Італії.

Внутрішня гризня в верхах італійського фашизму, що відбиває на собі цей розбрат, привела до того, що головною силою, на яку спирається фашизм, стали фашистські профспілки, що в них загнали фашисти приголомшені терором мас італійського робітництва після розгрому більшості червоних класових профспілок.

І ось саме цей фундамент загрожуючи хитається. Спроба встановити "гармонію" інтересів робітництва і підприємців — безнадійно збанкрутувала. Робітництво фашистських профспілок страйкує чим далі частіше і упертіше проти волі своїх фашистських провідників. Зараз страйкова хвиля в Італії не менша, ніж така в інших капіталістичних країнах. Фашистські списки на виборах в фабрично-заводські ради провалилися в більшості великих і промислових міст.

Страшенну поразку терпить фашизм також в Німеччині, де він примітно був ввійшов в колодочки, зробивши тут своїм центром Баварію. Ця поразка — в самому вже факті процесу Фукса, що його судять за "зраду вітчизни".

І не випадково, що поразки фашизму відбуваються на фоні міцної страйкової хвилі, що коїться через весь Захід. Страйки в Саарі і Люксембурзі, страйки залізничників в Бельгії, могутня страйкова хвиля в Німеччині і загрозла страйку гірничих робітників в Англії — все це моменти того-ж самого явища, кілька одного і того-ж ланцюха.

На зміну революційному відливу наростає революційний прибой. Присмерки фашизму і страйкова хвиля — перші симптоми цього прибою.

Це ті хмаринки на обрії, що виступають переможну революційну бурю.

(Вісник ВУЦВК)

З ПОЛЬСЬКОГО СОЙМУ.

Справоздання зі спільного засідання соймових комісій військової і адміністративної з дня 19. червня 1923 р.

На відкритім засіданні по висших двох комісій обговорено справу охорони східних границь Польщі. Міністер внутрішніх справ Кернік інформовав, що границя східна Польщі має 18.000 кілометрів, а охороняється 22.000 жовнів, з котрих 8.000 має від 20. червня до 1. липня ц. р. бути відпущено до дому, це є роки 1899 і 1900. Для охорони границі на місце звільнених жовнів головна комісія поліції у Варшаві набирає добровольців, а також посилає на схід частину поліції з цілої території Польщі. Позаяк умови служби на пограниччю є дуже тяжкі, а то з браку помешкань, дорожнечі, частого неспокою і т. д., до служби цієї згодуються мало охотників. Один з послів львової партії пропонує відгородити Польщу від сходу кільчастим дромом. Пропозиція ця викликає сміх. Посол Ліберман нагадує, що колись і Пуанкаре пропонував відгородити Європу від Сходу кільчастим дромом, але чи це допоможе. Майже всі промовці польських партій промовляли за тим, щоб завести охорону границі на зразок бунів російської пограничної сторожі.

На пропозицію одного з послів, щоб границі охоронялись військами, представник генерального штабу відповів, що це є неможливе з двох

причин. По перше, що армія лічить всього 200.000 чоловік, а по друге — армія числить 60%, непольського елементу, то є: українців, білорусів, німців, жидів і ин. Пояснює він це тим, що в попередніх роках чужі національності не служили в польській війську і даятого тепер покликані їх. З Волині, Полісся і Галичини служать тепер роки: 1899, 1900 і 1901, а в короткім часі має бути покликаний 1902 рік. Крім того відбувають вправні військові резервісти. Повод Звезжинські (сидек) вніс на письмі заяву, щоб військово-міністерство вислало на східні землі на час жив і на осінь кавалерійські відділи, щоб не повторилися випадки саботажу і підпалів, як це було в минулих роки. За прийняття цього внеску голосували — всі правіці, Пяст, Н.П.Р. і П.П.С. Проти внеску голосували Українці, Білоруси, Німці, Жиди. Визволення. Таким чином під прикриттям охорони границь має бути ужите військо для охорони панських маєтків.

Українська Парламентарна Репрезентація.

Товариші! Відповідайте передплату на "Українські Робітничі Вісті".

Не забувайте про пресовий фонд одинокі української робітничої газети в Канаді!

"НОВА КУЛЬТУРА"

У Львові почав виходити під повисшим наголовком журнал-місячник, марксистського напрямку, присвячений теоретичному, вираженню завдань класової пролетарської боротьби. Досі появилось дві книжки в об'ємі 8 аркушів друку.

Містять у них свої поетичні твори П. Тичини ("В Космічному оркестрі"), Вас. Бобинського ("Спів крилатих Кинтавірів"), Мих. Тарновського ("Ми" і "Герої"), П. Филиповича ("Я робітник" і "Гризи зельо"), Кожушко, львівський молодий робітник-столяр Л. Тімашевський, є новелі Гр. Косинки ("Темна ніч" і "Нове дзеркало"), є гарна літературна сільветка пролетарського Миколи Тарновського — пера т. Ірчана, є багато праць молодих наших поетів. На увагу заслуговують статті Л. Троцького: "Національна справа" (1 ч.); А. Чернєвського: "Український міщанський табір" — характеристика політичних буржуазних партій галицької України: трудовиків, радикалів, християнсько-супільників і москвофілів (ч. 2—3), написані незвичайно пластично, які перед очі читача ставлять немов у фізичний образ буржуазної української гнилі. В. Левича: Міжнародний капітал у Сх. Галичині (ч. 1); Кос-а (Осіпа Крика): Фашизм; і П. Костенка: Основи соціалістичної теорії історичного розвитку

(ч. 2—3). Пречудні є листи покійної тов. Розі Люксембург (ч. 1), які мають нам пречудну, ніжну, справді ніжну чутку душу революціонерки; оповідання Джека Лондона: Як я став соціалістом.

Інтересні є статті З. Зубрея: "Пролетарське мистецтво"; Емпе: "Пролетаризація культури"; С. Ткачівського: "Театр нового життя" — про виставку "Газ" кайзера театром Леся Курбаса 27 цвітня ц. р. в Києві, та рецензія П. мистецької виставки українських артистів у Львові (всі в 2—3 ч.); та статті М. Сисака: Історія розвитку людини і С. Волинця про: Анрі Барбис (ч. 1).

Передаючи 123 сторінок журналу — ці праці чисто пролетарських журналістів, дізнає читач душевного вдволення, що наразі український пролетаріат і соціалістичний рух в Галичині спромігся на такий журнал.

Нема що кого захвалювати. Він справді, як це заявила в 1 числі редакція, по цьому своєму змісті "пролетарський журнал", а його картини "вклятих масам ясний шлях до визволення". Журнал повинен знайтися в руках кожного світового робітника-соціаліста. По при харківській: "Червоний Шлях" — львівська "Нова Культура" — це одна з цих публікацій, якої недовистається соціалістичний рух.

А. Радзєвський.

ВНУТРІШНЄ ПІДГІВАННЯ ФАШИЗМУ.

Італійська народна партія існує з 1919 року. Вона була першою офіційною партією італійських католиків і єдиною боевою організацією італійської буржуазії проти соціалістичного пролетаріату аж до кінця 1921 року. Вірна традиційній тактиці італійської реакції, народна партія намагалася організувати великі відстаї й заборокни маси села й противоставити їх революційному робітництву міст. Коли подалу вбився в колодочки фашизм і коли він почав наступ проти робітництва, то католицька народна партія зробила природним його поглядом. Поруч з своєю політичною партією італійські католики створили власну професійну організацію, т. зв. "Загальну Робітничу Спілку". В міру того, як зменшувалася вплив на робітничі маси соціалістів, збільшувалася вплив на ці маси італійської народної партії. Кожний раз, коли фашисти руйнували робітничу організацію і тим зменшували організаційно соціалістичні сили, сила білих (Італійської Народної Партії) відповідно збільшувалася і кожда перемога Італійської Народної Партії була також перемогою фашизму.

Однак, як тільки фашизм організувався в партію і вирішив створити власні професійні організації, союз між фашистами й народною партією, що до того часу був цілком природного річезу, почав загрожуючи пострікувати і його з великими труднощами вдалося підтримувати. Провідники народної партії, увага яких головним чином була звернена на парламентську боротьбу, були ще заінтересовані в угоді з фашистами. В парламенті соціалісти мали 126 депутатів, а народна партія — 102. Однак маси дрібного селянства, що належали до народної партії і її католицьких профспілок, розділили трагічну участь соціалістичних робітничих мас в умовах анти-пролетарського наступу фашистських банд. І вони незабаром мусили вибрати між підкоренням фашизму і отвертотою боротьбою проти нього. Великі маси членів народної партії вибрали б, без сумніву, останню, коли-б їх провідники не перешкодили цьому. Провідники маси членів народної партії, які в інтересах великого католицького банку "Римського Бан-

ку" (ч. 2—3). Пречудні є листи покійної тов. Розі Люксембург (ч. 1), які мають нам пречудну, ніжну, справді ніжну чутку душу революціонерки; оповідання Джека Лондона: Як я став соціалістом.

Інтересні є статті З. Зубрея: "Пролетарське мистецтво"; Емпе: "Пролетаризація культури"; С. Ткачівського: "Театр нового життя" — про виставку "Газ" кайзера театром Леся Курбаса 27 цвітня ц. р. в Києві, та рецензія П. мистецької виставки українських артистів у Львові (всі в 2—3 ч.); та статті М. Сисака: Історія розвитку людини і С. Волинця про: Анрі Барбис (ч. 1).

Передаючи 123 сторінок журналу — ці праці чисто пролетарських журналістів, дізнає читач душевного вдволення, що наразі український пролетаріат і соціалістичний рух в Галичині спромігся на такий журнал.

Нема що кого захвалювати. Він справді, як це заявила в 1 числі редакція, по цьому своєму змісті "пролетарський журнал", а його картини "вклятих масам ясний шлях до визволення". Журнал повинен знайтися в руках кожного світового робітника-соціаліста. По при харківській: "Червоний Шлях" — львівська "Нова Культура" — це одна з цих публікацій, якої недовистається соціалістичний рух.

Існує з 1919 року. Вона була першою офіційною партією італійських католиків і єдиною боевою організацією італійської буржуазії проти соціалістичного пролетаріату аж до кінця 1921 року. Вірна традиційній тактиці італійської реакції, народна партія намагалася організувати великі відстаї й заборокни маси села й противоставити їх революційному робітництву міст. Коли подалу вбився в колодочки фашизм і коли він почав наступ проти робітництва, то католицька народна партія зробила природним його поглядом. Поруч з своєю політичною партією італійські католики створили власну професійну організацію, т. зв. "Загальну Робітничу Спілку". В міру того, як зменшувалася вплив на робітничі маси соціалістів, збільшувалася вплив на ці маси італійської народної партії. Кожний раз, коли фашисти руйнували робітничу організацію і тим зменшували організаційно соціалістичні сили, сила білих (Італійської Народної Партії) відповідно збільшувалася і кожда перемога Італійської Народної Партії була також перемогою фашизму.

Однак, як тільки фашизм організувався в партію і вирішив створити власні професійні організації, союз між фашистами й народною партією, що до того часу був цілком природного річезу, почав загрожуючи пострікувати і його з великими труднощами вдалося підтримувати. Провідники народної партії, увага яких головним чином була звернена на парламентську боротьбу, були ще заінтересовані в угоді з фашистами. В парламенті соціалісти мали 126 депутатів, а народна партія — 102. Однак маси дрібного селянства, що належали до народної партії і її католицьких профспілок, розділили трагічну участь соціалістичних робітничих мас в умовах анти-пролетарського наступу фашистських банд. І вони незабаром мусили вибрати між підкоренням фашизму і отвертотою боротьбою проти нього. Великі маси членів народної партії вибрали б, без сумніву, останню, коли-б їх провідники не перешкодили цьому. Провідники маси членів народної партії, які в інтересах великого католицького банку "Римського Бан-

ку" (ч. 2—3). Пречудні є листи покійної тов. Розі Люксембург (ч. 1), які мають нам пречудну, ніжну, справді ніжну чутку душу революціонерки; оповідання Джека Лондона: Як я став соціалістом.

Існує з 1919 року. Вона була першою офіційною партією італійських католиків і єдиною боевою організацією італійської буржуазії проти соціалістичного пролетаріату аж до кінця 1921 року. Вірна традиційній тактиці італійської реакції, народна партія намагалася організувати великі відстаї й заборокни маси села й противоставити їх революційному робітництву міст. Коли подалу вбився в колодочки фашизм і коли він почав наступ проти робітництва, то католицька народна партія зробила природним його поглядом. Поруч з своєю політичною партією італійські католики створили власну професійну організацію, т. зв. "Загальну Робітничу Спілку". В міру того, як зменшувалася вплив на робітничі маси соціалістів, збільшувалася вплив на ці маси італійської народної партії. Кожний раз, коли фашисти руйнували робітничу організацію і тим зменшували організаційно соціалістичні сили, сила білих (Італійської Народної Партії) відповідно збільшувалася і кожда перемога Італійської Народної Партії була також перемогою фашизму.

права, за скасування якого висловилася велика фашистська Рада. Конгрес народної партії був першою поразкою фашизму.

"Попольо д'Італія" — орган Муссоліні — називає промову Стурцо на конгресі промовою ворога. А телеграфічне агентство "Вольфа", що є рупором фашистського уряду, доводить, що народну партію слід вважати за "анти-національну організацію і що з нею слід розмовляти мовою заліза і меча, як і з іншими анти-національними групами.

Таким чином фашизм опинився в боротьбі, як з італійськими масонами, так і з католиками. Це є показником надзвичайного розпорощення фашистських сил, що має статися, і ознакою політичного розвалу фашизму.

Рим. Умберто Терачіні.

ІНТЕРНАЦІОНАЛ СІРОЇ РЕАКЦІЇ.

Ті, що хочуть його зіпшити — звуть його "Зеленим Інтернаціоналом", або міжнародним селянським союзом і надають йому риси "об'єднання трудящих". Але єство його окремих зародків, досить вже виявлене, щоб мати підстави для того, щоб назвати його Інтернаціоналом сірої реакції, знаряддям капіталу в боротьбі з революцією.

Селянина має дві "душі", два соціальні елементи в своїй психіці. Він, по-перше, — трудящий. По друге, він, у своїй масі — власник — індивідуаліст. І коли перший елемент його природи й спільна ненависть до великого капіталу споріднює його з робітником, то другим дає змогу куркулям, сільським капіталістам і капіталові в цілому забирати вплив над селянством. Вибір провідників сільського — історична проблема для селянина. Вибір селянином одного з двох шляхів — визначить наслідки боротьби між капіталом і робітництвом. Особливо острє питання це стоїть зараз.

Вже давно провідники "селянських" партій Болгарії, Чехо-Словаччини й Польщі почали втовзутися над створенням міжнародного "об'єднання" аграрних спілок. Кілька років ми чули про це. Досі ніякого пива з того дива не виходило. Аж ніни маємо звістки про створення організаційного бюро нового "Інтернаціоналу". Можливо (і дуже можливо) що далі того й не піде. Але, у всякому разі, маємо спробу реакції організувати на підмогу фашизму це нове знаряддя боротьби з революцією.

Чи не переборщуємо ми, розцінюючи спробу організувати "Селянський" Інтернаціонал, як нові каверзи реакції — можуть нас запитати.

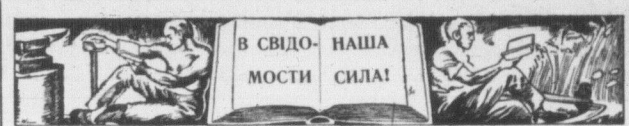
Відповідь на це дасть пожажаний у нас і висланий "професор соціології", Пітрим Сорокін, колишній правий есер, що після жовтня публічно заявив про "зречення політичної діяльності й присвячення себе виключно науці", що нині в пражських емігрантських виданнях проваблюється "біосоціологічними працями" про потребу реакції.

Цей "професор" цілою низкою "наукових" доказів доводить, що між містом і селом дежить непроходима "біосоціологічна" (!) безодня. Справді бо: "місто в соціальному організмі країни є центром напруженого нервового життя, новаторської творчості й керування, осередком витрати нервової, а значить і життєвої енергії країни", а село "було і є осередком творення й збирання цієї енергії". Місто (а місто пан професор розуміє "переважно як "пролетаріат", бо далі пояснює матеріалістичний світогляд "міста" умовами праці пролетаріату) — це осередок "творчості, новаторства, творчої продуктивності в промисловості, науці, мистецтві, політиці... огнище хвилювань і революційних заворушень"... село-ж "опора ладу... старих заповітів, могутніх вірувань, релігійно містичного світогляду"... ("Християнська Росія"). Не треба здається й пояснюва-

твом!) сідую, що не тільки можна, але й слід працювати над об'єднанням хліборобів, об'єднання їх в межах країни й на низці цілей — і міжнародного. Одною з тих цілей (про інші не говориться — та й чи є вони!) припинення "боротьби між інтернаціональними союзами робітчих і інтернаціональними союзами капіталу" внесення в громадське життя сталості... — Тоб-то, в умовах, коли майже по цілому світу паує капітал, а робітництво змушене боротися проти його насильства й визиску, — це значить об'єднання для придушення робітничої революції, цього ворога хуторнянського спокою й куркулячого "скупчування енергії".

Такий програм сірої інтернаціоналу. Правда, беремо його з других рук — але політика хоч-би Стамбульського, голови болгарських "хліборобів" і болгарського уряду, що без зайвих церемоній арештовує комуністів, душить робітничу пресу й робітничий рух — говорить нам, що пан Сорокін добре зрозумів план реакції, який служить і яка втовзутися над організацією "селянського інтернаціоналу" — бога-томіліонові сірої отари, що масою своєю задушила б всякий прояв революційного руху.

Але приклад міцного союзу селянства з робітництвом у раднєпубліках, революційні селянські рухи в колоніях капіталу, присутність у самих селянських країнах Європи великою, що їх ідинок з піску, не говорять, що розрахунок організаторів сірої інтернаціоналу — пишуться на воді пучкою, що їх будинок з піску, не витримає й першого пориву революційної бурі, коли-б навіть панам Стамбульським, Швєтгам і Вітосам разом із Савінковими й Шаповалами й удадось його побудувати, поливши цементом крові з робітництва країн Європи й слиною "вчених професорів". В. Б.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторінок дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодін робітник, що читав в матеріалі про політичну економію з інших книжок і не міг всего зрозуміти, має тепер спромому вирішити незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS.
WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

НОВА КНИЖКА! -- НОВА КНИЖКА!

Що тільки появилася з друку і продається дуже цінна книжка для кожного робітника і робітничі п. н.

КАРЛ МАРКС

ЙОГО ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТЬ.

Написав Ю. Стеклов.

Книжка вийшла накладом "Космоса" в Берліні, під редакцією Е. Касиєнка. Надрукована в малих вигідних форматах, на книжковій папері і об'ємає 110 сторінок друку. Поділена на такі розділи: 1. Роки підготовки. — 2. Вироблення нового світогляду. — 3. Революція 1848—49 року. — 4. Період реакції. — 5. Інтернаціонал. — 6. Сприяння соціалістичному рухові в поодинокі країни. — 7. Дешо про особисте Маркса життя. — 8. Значення Маркса в науці.

Ціна тільки 25 центів.

Замовлення посилайте на адресу:

UKRAINIAN LABOR NEWS
COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS. — — Winnipeg, Man.